

Varro Vooglaid
Riigikogu liige

.06.2026 nr 4-14/26-58/2

Vastus vastusõnavõtu kohta

Lugupeetud hr Vooglaid

Pöördusite Riigikogu juhatus poole seoses vastusõnavõtu esitamise õigusega.

Riigikogu juhatus arutas Teie pöördumist oma k.a 16. juuni istungil.

Riigikogu kodu- ja töökorra seadus (RKKTS) eristab sõnavõtte (§ 69) ja vastusõnavõtte (§ 70). Kuigi osundate sellele, et ka vastusõnavõtt on käsitletav „mõne teise sõnavõtuna“, peab arvestama seaduse süsteemi ja eesmärgiga.

RKKTS § 69 reguleerib sõnavõtte kui läbirääkimiste põhivormi ning annab Riigikogu liikmetele õiguse esineda sõnavõttudega. Seevastu sätestab RKKTS § 70 erandliku võimaluse anda vastusõnavõtt juhul, kui Riigikogu liiget või tema seisukohti puudutatakse teises sõnavõtus. Vastusõnavõtt ei ole iseseisev aruteluvorm, vaid piiratud reageerimisvõimalus läbirääkimiste käigus (§ 69 nimetatud sõnavõttude) esitatud seisukohtadele. Seetõttu tuleb § 70 väljendit „mõni teine sõnavõtt“ tõlgendada § 69 kontekstis ehk viitena läbirääkimiste käigus peetud sõnavõttule, mitte vastusõnavõttule kui erandile. Vastupidine tõlgendus muudaks vastusõnavõtu sisuliselt paralleelseks arutelukanaliks, mida seadus ette ei näe.

Sarnaselt ei ole võimalik vastusõnavõttu esitada muudele sõnavõttudele väljaspool läbirääkimisi (nt infotunni, arupärimise ja umbusalduse käigus tehtud kõnedele), kuigi ka neid nimetatakse seaduses sõnavõttudeks (vt nt § 134 lg 2, 140 lg 3, 157 lg 2).

Pikaaegse parlamentaarse tava kohaselt antakse vastusõnavõtte vaid sõnavõtus sisaldunud seisukohtadele. Samale seisukohale on asutud ka RKKTS-i § 70 kommentaarides. Riigikogu juhatus jääb seisukohale, et seaduse senine tõlgendus on õige ning puuduvad põhjused selle muutmiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Lauri Hussar